

آذرگان یا جشن آذر

* هیچ سرزمینی، در جهان به اندازه ی ایران جلوه‌گاه جشن‌ها و آیین‌های فرهمند و شادی بخش نبوده است. جشن آذرگان دنباله ی شکوهمندی ایران و پرتوی از زیبایی‌های امید آفرین آن است. آذرگان نماد پویایی و خشنودی انسانها از آفرینش و نمودار سازگاری با سرنوشت است. آذرگان بوی مهربانی و زندگی است و گویای همزادی شادمانی انسان نوشته از: بنیاد فردوس، شاخه ی توس.

در آذریشت می خوانیم

دروود و ستایش به تو، ای آتش

می ستایم این روشنایی پاک و درخشان را

اینک که به ما آشکاری

توان و نیرویمان بخشای تا

بهترین اندیشه و گفتار و کردار را داشته باشیم

یاریمان ده که با بدی و زشتی و دروغ پیکار کنیم

روان ما را پالوده گردان، از بدی و راه بی فرجامی

تا شایسته ی پرستش اهورای بزرگ باشیم

منم خواهان آنچه دلبری به دل داده ای ارزانی کند

بیاموز مرا از نیروی اندیشه نیک و از راستی

* تا پیش از درست شدن سالشمار **جلالی**، سالشمار ایرانیان دوازده ماه، هر ماه سی روز و هر روز هم نامی داشت. هنگامی که نام ماه و نام روز یکی می شد، آن روز را جشن می گرفتند. مانند فروردینگان در ماه فروردین یا مهرگان در ماه مهر.

ولی این سالشمار با گردش ماه و خورشیدی هماهنگی نداشته و دشواری هایی پدید می آورده است.

* **جلال الدوله** **ملک شاه سلجوقی** که پادشاهی خردمند بود، هنگامی که بر اورنگ شاهی نشست، از **خیام بزرگ** خواست که به سالشمار ایرانی سر و سامانی بدهد. این درخواست پادشاه انجام شد.

سالشمار خورشیدی به دست خیام و گروهی از اخترشناسان ایرانی درست شد که سالشمار کنونی کشور ما، ایران است.

بر پایه ی پژوهشی که **دکتر محمد حیدری ملایری** اخترشناسِ پرآوازه ی ایرانی کرده است، سالشمارِ خورشیدی که **خیام بزرگ** بیرون داده هر **۱۷ هزار سال یک روز** از خورشید پیشی می گیرد، در جایی که سالشمار **کرکوری اروپاییان هر ۳ هزار سال یک روز** از خورشید پیش می زند. این خود ریزی (دقت) این سالشمار را می رساند و ما ایرانیان باید خشنود باشیم که با چنین سالشماری سر و کار داریم. ما می باید به خود ببالیم که از سرزمینمان بزرگانی این چنینی برخاسته اند که آبخور دانش و ادب آنان فرهنگِ پربار ایران بوده است.

* این سالشمارِ نازش آفرین در زمان پادشاهی قاجارها کاربردِ نداشت. سالشمارِ کشور ما سالشمارِ ماهی (قمری) و نام ماه ها هم نام ماه های عربی می بود. تا اینکه در سال ۱۳۰۴ خورشیدی، در زمان پادشاهی **رضاشاه بزرگ**، هم سالشمار خورشیدی و هم نام های ایرانی برای کشور برگزیده شد. که گزینستان (مجلس شورای ملی) ایران آنرا دستینه (امضاء) کرد.

* در ماهِ آذر جشن آذر را داریم. پیشاپیش این روز و این جشن را به هم میهنانِ ایران دوست شادباش می گویم.

- در گذشته های دور نیاکان ما در این روز بر روی بام خانه ها آتش افروخته و آن روز را به شادی و شادمانی و نیایش پروردگار می گذراندند. به راستی که فرهنگِ ایرانی فرهنگی است آشتی جو که پیوسته همراه است با جشن و شادی. سوگواری و غم و افسردگی را در آن راهی نیست.

- یکی دیگر از ویژگی های این روز پرداختن به پاکیزگی و رفتن به آتشکده بوده است

- از آنجایی که آتش بهترین پاک کننده است، نیاکان ما آن را نماد پاکیزگی می دانستند .

- پاسداشت آتش، از سوی ایرانیان اندیشه‌ی نادرستی را در سر دشمنان این آب و خاک پدید آورده، و ایرانیان را آتش پرست می‌نامیدند. این گونه اندیشیدن یا از ناآگاهی سرچشمه می‌گیرد یا از دشمنی.

- هنگامی که به بررسی های ژرفی دست می‌زنیم درمی‌یابیم که در دیگر کیش‌ها و در دیگر کشورها هم، آتش و روشنایی را پاس می‌دارند. مانند روشن کردن شماله (شمع) در نیایشگاه‌ها که برگرفته شده از فرهنگ ایرانی می‌باشد.*

نیاکان ما باور داشتند که پروردگار یا اهورامزدا دارای شش فروزه‌ی (صفت) پاک است که به هریک از آنها امشاسپند گفته می‌شود. با خود اهورامزدا می‌شوند هفت امشاسپندان. در نَسکِ (کتاب) بُدهش نوشته شده: هر گلی، از آن امشاسپندی است. از میان گلها « آذریون» یا گل آفتاب گردان را گل ویژه‌ی آذرگان یا جشن آذر میدانند.

گردآورنده: ژاله دفتریان
آذرماه ۲۵۸۰ ایرانی
نوفمبر ۲۰۲۱ ترسایبی